

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXV.

ČÍSLO 3

MAREC 2017

Otcovstvo

Pomazanie chorých - Fašiangové plesanie - Komu môžeme venovať 2%
Otec je meno Boha - Otcovské rany - Korene pôstu - Ranné zamyslenia

Farský ples, 4. február 2017, Kultúrny dom v Necpaloch

Oco

Ani neviem, ako som sa ním stal. Prišlo to tak spontánne. Predchádzalo tomu viacero spoločných výletov, no myslím si, že bodkou bol jeden detský letný tábor.

V partii priateľov som dostal nové meno, či skôr prezývku. Už som viac medzi nimi nebol Jančí, ale „oco“. Dôvod udelenia tohto titulu v mojom prípade bol viac než jasný. Dal by sa charakterizovať slovami: „Vek, prísnosť, poriadok, disciplína, rozhodovanie, ochrana, opora...“ Samozrejme, tomuto „titulu“ som sa tešil. Ved' to je to, čo nosí každý muž v sebe. A navyše to v sebe skrýva určité výhody...

Tešil som sa však len do chvíle, kým mi jedno z mojich „detí“ neukázalo, že byť „oco“ nie je len o výhodách či schopnostiach, ktoré všetky spomenuté vlastnosti môžu vzbudzovať. Je to najmä o zodpovednosti žiť povolanie otca.

V zbierke viacerých básní, ktoré mi „najstaršia dcéra“ venovala, bola aj táto s názvom *Oco*:

*Hoci krv - otcovstvo - ti zaprie
láska Jeho - a túžba po nebi - koluje v žilách
ako tebe - aj tvojim deťom*

Po prečítaní týchto veršov mi došlo, čo by na prvom mieste malo pre mňa znamenať toto nové meno. Nielen byť niekým, kto rozhoduje, dbá na poriadok, ale najmä

byť naplnený Jeho láskou - láskou Otca, ktorý je na nebesiach.

O tom, aká je to láska, máme možnosť počúvať aj v evanjeliách týchto nediel. Konkrétne napríklad počas 7. nedele v cezročnom období, kedy nám Ježiš hovorí:

„Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Ved' on dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posiela dážď na spravodlivých i nespravodlivých... Vy buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec. (Mt 5,44-45,48)

Báseň som sa naučil naspamäť. Aby som nezabudol a stále si pripomínal, aký má byť podľa vzoru Otca každý otec...

A myslím si, že nielen otec, ale aj každý, komu v žilách koluje túžba po nebi. Že takí nie sme? Nevadí! On to vie - a aj napriek tomu nás miluje. Nedajme sa znechutiť, keď sa nám nedarí, a skúsajme túto Jeho lásku nanovo napodobňovať.

Prijemné čítanie článkov plných Otcovej lásky Vám všetkým prajem.

Ján Jáger, kaplán

Svetový deň chorých v Prievidzi

V sobotu 11. februára sa naša farnosť pridala k aktivitám konaným v 25. svetový deň chorých v celej cirkvi najmä sv. omšou o 12.00. V rámci nej sme stovkám veriacich vyslúžili sviatosť pomazania chorých (štyria kňazi udeľovali sviatosť 35 minút).

Bohoslužby sa zúčastnilo veľké množstvo starších a chorých veriacich, už o pol dvanásťtej boli miesta na sedenie obsadené. Množstvo „neznámych tvárí“ svedčilo o tom, že do farského kostola zavítali nielen viacerí pravidelní návštevníci piaristického chrámu, ale aj ľudia z okolitých farností. Atmosféra bola na jednej strane plná prosieb o zdravie a silu, na druhej bolo cítiť odovzdanosť do Božej vôle.

V príhovore som vychádzal z posolstva

pápeža Františka, ktoré adresoval nielen chorým, ale i tým, ktorí sa o nich starajú - rodine, zdravotníckym pracovníkom a dobrovoľníkom. Ich situáciu nazval povolaním. V tomto smere choroba i staroba prináša príbuzným veľké plus v zmysle Božieho oslovenia. Sú ňou povolaní k starostlivosti, ktorá im pomôže rásť v láske a životnej múdrosti.

Vladimír Slovák

Foto: Mária Melicherčíková

Tesco spolupracuje s charitou

Potravinová banka Slovensko podpísala zmluvu o dodávke tovaru s končiacou zárukou pre charitatívne organizácie. Medzi prvými na Slovensku začal s charitou spolupracovať Hypermarket Tesco Prievidza. Spolupráca medzi ním a neziskovou organizáciou Charita - dom sv. Vincenta, ktorá poskytuje služby ľuďom bez domova, sa začala 1. februára 2017.

Po dohode s vedením prievidzského hypermarketu Tesco chodia pracovníci charity každý deň od pondelka do piatku po potraviny, ktoré im pripraví pani inžinierka Dežerická. Ide o tovar, ktorému buď končí záruka, alebo je nejaký poškodený. Sú to produkty ako zelenina, ovocie, konzervy, sladkosti či pekárenské výrobky. Kuchár Vladimír Pavlove sa podľa dodaných surovín vždy rozhodne, čo pripraví na jedenie na nasledujúci deň, aby v čo najväčšej možnej miere využil pravidelný príjem potravín z hypermarketu. Charita - dom sv. Vincenta sa chce aj touto cestou srdečne poďakovať vedeniu Hypermarketu Tesco Prievidza za ústretovosť

a flexibilitu pri rozbehu tohto projektu. Táto spolupráca je veľkou pomocou pre našich klientov a aj preto veríme, že sa bude rozvíjať i naďalej.

Text a foto: Vladimír Pavlíček

Hospic je i nádejou

V stredu 22. februára 2017 slúžil pán dekan Vladimír Slovák vo farskom Kostole sv. Bartolomeja svätú omšu za bývalých klientov Hospicu sv. Lujzy, ktorí nás prešli do večnosti.

Ani označenie klient, ani všeobecný názov Hospic sv. Lujzy nevyjadrujú dostatočne vzťah medzi umierajúcimi, ich starostlivými opatrovateľmi a ostatnými príbuznými v rodinách. Silno to bolo cítiť už na začiatku svätej omše, kedy pán Vlček čítal mená všetkých, za ktorých bola sv. omša slúžená, ale i pri dojímavom prinášaní obetných darov blízkymi zosnulých. Napokon sa po sv. omši nikomu ani nechcelo hneď odísť domov. Všetkým prítomným chýbala pani doktorka Vlčková. Tá, žiaľ, na túto sv. omšu nemohla prísť.

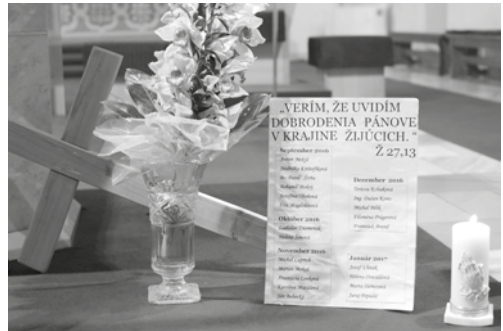
Spoločné fotografie, držanie sa za ruky, objatia, radosť zo stretnutia - to všetko vyjadrovalo tajomné spojenie medzi prítomnými. Niektorých z nich som sa opýtala, čo im Hospic sv. Lujzy, konkrétne sestra Gorazda a pani doktorka Vlčková, priniesli do života.

- „Boli to, samozrejme, potrebné ošetrenia, lieky, úľava od bolesti, ale i útecha. Veľmi nám uľahčili starostlivosť o otca a manžela.“
- „Prinášali nám povzbudenie, posilnenie. Aj telesné, ale hlavne duchovné.“

- „Sestrička sa s nami modlila, keď bol čas, spievala umierajúcemu, čítala mu...“
- „Boli nám veľkou oporou, priam ako časť rodiny.“

Pre mňa osobne bolo silným zážitkom vidieť všetkých s jemnými úsmevmi na tvárach, i keď cez ľudskú slzu s tajomstvom v očiach. Bola v nich nádej na budúce stretnutie, kde už nebudú chýbať blízki, ktorí pozemskou púťou prešli pred Božiu Tvár.

Text a foto: -mm-

Na Piar Worship sa predstavila rómska evanjelizačná kapela F6

Pravidelné otvorené piatkové chvály Spoločenstva Piar v piaristickom kostole 27. januára s kapelou F6 určite neboli „tradičné“ chvály. Rómska evanjelizačná kapela z východu Slovenska priniesla na hornú Nitru radosť, energickosť, jednoduchosť a hĺbkú zároveň.

Piesne s tanečným rytmom popretkávané hlbokými svedectvami nenechávali bez pohybu nielen srdcia ľudí, ale ani ich ruky a nohy. A tak mnohí vykročili z lavíc zo svojho komfortu či všednosti a nechali sa viesť k Bohu iným štýlom. Duch je však stále ten istý.

„Mne sa to veľmi páčilo. Chvála, bola plná radosť. Niekedy mám pocit, akoby pri chválach chýbala. Bola v tom taká veľká sloboda. Páčilo sa mi aj to, že to bolo v kostole, a ten kostol nabral úplne iný dych. Myslím si, že aj ľudí zvonku to mohlo v dobrom prekvapit', že v kostole sa deje aj niečo iné ako niečo

tradičné. Mňa osobne tie chvály veľmi zasiahli,“ vyjadril svoje dojmy z chvál Jakub. „Radosť, jednoduchosť, Božia prítomnosť, zameranosť na Ježiša a všetko podstatné plus východniarsky šarm. Bolo to úžasné!“ doplnil Matúš.

Víziou kapely F6 je zmierenie rómskeho a slovenského národa. Návšteva Prievidze priniesla podľa slov účastníkov chvál i členov kapely naplnenie Ž 133 „Aké je dobré a milé, keď bratia...“ (Rómovia a Slováci) „...žijú pospolu.“

Anežka Kútiková

Na farskom plese bolo opäť vynikajúco

V sobotu 4. februára sa farníci už po 17.-krát stretli na farskom plese, ktorý pod taktovkou Milana Petráša každoročne organizuje Farská rada a Rímskokatolícky farský úrad Prievidza-mesto. Ako tradične, plesalo sa v Kultúrnom dome v Necpaloch a do tanca hrala hudobná skupina Necpalanka.

Podujatie otvoril pán kaplán Ján Jáger slovami z Knihy Kazatel: „*Poznal som, že pre nich niet lepšieho, ako radovať sa a dopriať si blaženosti vo svojom živote. Aj to, že všetci ľudia môžu jesť a piť a dopriať si blaženosti za všetku svoju námahu, je dar od Boha.*“ (Kaz 3, 12-13) Všetkých prítomným zaželel príjemné chvíle strávené pri zaslúženom oddychu a odovzdal im aj pozdrav od pána dekana Vladimíra Slováka, ktorý sa tento rok nemohol plesu zúčastniť.

V kultúrnom programe v rámci plesu vystúpili mladý nadaný flautista Lukáš Žember i speváčka Katarína Lekýrová. Počas večera nechýbala ani súťaž „lietadielka“ a tombola. Približne osemdesiat ľudí všetkých vekových kategórií sa pri dobrej hudbe i tanci bavilo až do skorých ranných hodín.

Petra Humajová

Pod'akovanie:

Pán Petráš, vyjadrujem Vám veľkú vďaku za 17. farský ples. Vďaka za výborné predjedlo, hlavné jedlo, zákusok, kávičku, kapustnicu i víno a kapele za úžasnú zábavu. Vďaka všetkým organizátorom i účastníkom, čo sa prišli zabaviť a vytvoriť tak spoločnosť; vďaka kaplánovi Jankovi za citát z Písma o radosti po námahách. Teším sa na ples zas o rok!

Mária

Na skautskom plese sa zabavili celé rodiny

Prievidzskí skauti si pripravili v sobotu 11. februára 2017 v necpalskom Kultúrnom dome už trinásty ročník skautského plesu. Ako zvyčajne, aj tento raz nepatril len skautom a skautkám, ale aj ich rodičom, príbuzným a priateľom. Zabaviť sa teda prišli celé skautské rodiny, od najmenších až po starých rodičov.

Skautský ples je výnimočný tým, že sa na ňom stretajú celé rodiny. Je teda jednou z mála príležitostí pre rodičov ísť sa zabaviť spolu s deťmi. Aj preto je skautský ples veľmi obľúbený. Program skauti pripravujú tak, aby sa všetci dobre zabavili. Prezentácie fotografií, spomienky na tábor, nové i staršie hry - a tiež stoličkový či belgický tanec, ktoré na skautskom plese jednoducho nemôžu chýbať. Nie je preto prekvapením, že sa opäť skauti zabávali až do skorých ranných hodín.

Text: Alojz Vlčko, Foto: Martina Suváková

Tancovalo sa až do rána

V piatok 10. februára 2017 sa v sále Kultúrneho domu v Opatovciach nad Nitrou konal Piaristický ples. Zúčastniť sa ho mohli študenti, učitelia, rodičia i absolventi a priatelia školy. O tanečnú zábavu sa po celý večer staral DJ „Gromko“.

Myšlienku obnovy študentských plesov v piaristickej škole priniesla prváčka na gymnáziu Mária Mondočková. S organizáciou jej pomáhala celá študentská rada.

Okrem dobrého DJ-a nebola na plese núdza ani o živú hudbu v podobe vystúpení talentovaných študentov a jednej pani profesorky. Samozrejme, nechýbal tanec. V rámci programu bolo možné vidieť ukážky štýlu „break dance“ i spoločenského tanca.

Súčastou plesu bola aj tombola so zaujímavými cenami ako napríklad tablet, luxusná

rodinná večera, dokonca i zájazd do Štrasburgu. Obnovila sa tradícia voľby „kráľa a kráľovnej plesu“. Tento rok dokonca vznikla špeciálna kategória „princ a princezná plesu“.

Po úspešnom dokončení programu, vylosovaní tomboly a vyhlásení víťazov hlasovania nasledovala voľná zábava do skorých ranných hodín. Najčastejší komentár hostí k prebiehajúcemu plesu bol: „Wau!“

Text: Michaela Priehodová

Foto: Jakub Masár

Na karneval prišla Červená čiapočka

Dňa 5. februára 2017 sa uskutočnil farský detský maškarný ples. Ako už býva zvykom, konal sa v Kultúrnom dome v Necpaloch. Tento rok sa na ňom deti mohli zabaviť spolu s Červenou čiapočkou.

Červená čiapočka musela prejsť lesom, aby navštívila svoju babičku. Lenže nepoznala dobre cestu. Našťastie stretla zvieratká a deti, ktoré jej slúbili pomoc. Keďže však les ukrýval všelijaké nebezpečenstvá a dalo sa v ňom ľahko stratiť, museli deti spolu so zvieratkami plniť úlohy (nástrahy), ktoré si pre ne les pripravil. Napríklad museli preskákať cez kamene, pretože iná cesta nebola, alebo pomôcť pozbierať Červenej čiapočke košík, ktorý rozspala. Samozrejme, aby im po splnení namáhavých úloh nebolo smutno a ťažko, cestou si všetci spolu zapievali i zatancovali.

Nakoniec sa šťastne dostali k babičke, ktorá mala veľkú radosť, že konečne môže vidieť svoju vnučku. Potešili ju však ale i deti a zvieratká, ktoré, ako sa dozvedela, pomáhali Čiapočke prejsť cez les. Spomenula si tiež na jeden citát zo Svätého písma: „**Ale nezabúdajte na dobročinnosť a vzájomnú pomoc...**“ (Hebr 13, 16). Keďže na návštevu u babičky bol aj pán kaplán Marián, vysvetlil deťom tento citát jednoducho a výstižne. Aby sme si pomáhali navzájom a nezabúdali konať dobro. To bolo aj posolstvom tohtoročného maškarného plesu.

Mária Pytlová

Šmolkovia na maškarnom plese u piaristov

„Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta.“ (Jn 17,16)

Slová Pána Ježiša predznamenal maškarný ples u piaristov, ktorý sa konal v nedeľu 12. februára 2017 v jedálni piaristickej školy. Šmolkovia - tieto skutočne neskutočné bytosti - sprevádzali celým programom všetky deti túžiace po radosti a zábave. Vďaka Bohu a dobrým ľuďom sa to všetkým podarilo. Dokonca aj Gargamelovi, ktorý v závere zmenil svoje srdce k lepšiemu.

Ján Hríb, SchP

Obnovili sme si sľub lásky a vernosti

V utorok 14. februára 2017 sa v piaristickom kostole v Prievidzi konala svätá omša pri príležitosti Národného týždňa manželstva. Slúžil ju páter Ján Hríb SchP.

K obnove manželských sľubov už niekoľko dní vopred pozývali postavičky ženicha a nevesty vo vestibule Piaristickej spojenej školy F. Hanáka, vyzdobený panel s informáciami aj webová stránka školy.

V deň sviatku svätého Valentína sa v chráme stretlo množstvo manželských párov - mladých, stredného veku, aj tých starších. Páter Janko Hríb sa vo svojom príhovore

podielil o spomienky na detstvo a mladosť a rozdával povzbudenie každému, kto „mal uši a počúval“.

Liturgiu obohatili obetné dary: propagačné materiály k Národnému týždňu manželstva, záložky, obrázky, ale aj dobroty pre pripravované agapé. Pri východe z kostola čakala veriacich okrem iného aj Manželská poznávací značka - Spolu na ceste, do ktorej mohli vpísať svoje mená a počet rokov svojho manželstva a počas celého týždňa ju vozit' vo svojom aute. Žiačky piaristického gymnázia potešili všetky manželky a maminy voňavou ružičkou.

Bolo úžasné stať sa súčasťou tohto spoločenstva, tešiť sa z prítomnosti tých, ktorí s nami zdieľajú všetky radosti aj starosti manželského života.

Manželia Korinekovi

Foto: Mária Melicherčíková

Pozvánka na sväté omše obetované za hnutia z komunity Útecha

Srdečne Vás pozývame do piaristického kostola **20.3. 2017 o 18.30** (na slávnosť Sv. Jozefa, Ženícha Panny Márie) na svätú omšu obetovanú za modlitbové hnutia Modlitby matiek a Modlitby otcov. Zároveň Vás pozývame

25.3. 2017 o 18.30 h (na slávnosť Zvestovania Pána) na svätú omšu obetovanú za hnutie Deti viery, na ktorej budete môcť získať aj odpustky pri príležitosti Kalazanského jubilejného roka. Všetky tri modlitbové hnutia, ktoré pôsobia aj v Prievidzi, zastrešuje komunita Útecha (Solace Community).

-eb-

Pozvánka na duchovnú obnovu

Ak túžiš duchovne podrásť, nachádzať zdroj pravdy a sily vo Svätom písme, si ten, koho radi stretne na duchovnej obnove. Pozývame ťa na víkend v srdečnej spoločnosti 24. - 26. marca 2017 do exercičného domu v Chrenovci.

Čo môžete v dobrej spoločnosti pátrov saletínov cez Božie Slovo s nami zažiť?

tieto obnovy aj manžel a môžeme takto spolu duchovne rásť

- páči sa mi, že sa môže zúčastniť každý, kto má záujem hlbšie zažiť Božie Slovo a nemusí byť katechéta alebo mimoriadny rozdávatel' svätého prijímania

Tu sú slová účastníkov:

- duchovný a telesný oddych
- načerpanie síl a duchovných povzbudení
- stretnutie s ľuďmi z rôznych oblastí života
- otvorené spoločenstvo a priateľské prijatie
- načerpaná sila mi pomáhala celý rok
- každý z nás prežíval témy obnovy inak a viacerí našli i riešenia životných situácií
- zažil som silu modlitby
- som Bohu vďačná, že so mnou chodí na

Ako sa prihlásiť? Stačí zatelefonovať p. Petrášovi (0905 951 854) alebo p. Melicherčíkovej (0903 607 883), ktorej sa nahlasujú i prípadné výnimky v stravovaní (vegetarián, bezlepkový a i.). Poplatok za pobyt od piatku večera do nedele obeda je 20,-€ na osobu a platí sa až po príchode.

-mm-

Lákavá ponuka pre rodičov tínedžerov

„Veľmi srdečne vás vítame na kurze pre rodičov tínedžerov, ktorý bol vytvorený pre rodičov detí od 11 do 18 rokov. Už viac ako 10 rokov spolu so Silou vedieme a rozvíjame tento kurz. Vychádza z našich skúseností, ale aj mnohých tipov a rád, ktoré sme zozbierali od odborníkov na výchovu a stoviek iných rodičov,“ týmito slovami sa prihovára Nicky Lee z DVD účastníkom kurzu o výchove tínedžerov na prvom stretnutí.

Nicky a Sila Lee majú v súčasnosti už 4 dospelé deti, ale ako priznávajú, 12 rokov

mali doma vždy aspoň jedného tínedžera, a preto ich slová vyznievajú autenticky.

Kurzy o výchove tínedžerov sa uskutočnia i v Prievidzi. Každú stredu od 16:30 do 19:00 päť týždňov po sebe v priestoroch Piaristickej spojenej školy F. Hanáka. Prvé stretnutie sa uskutoční 8. marca 2017.

Záujemcovia o kurzy sa môžu prihlásiť mailom: anez.ku@gmail.com. Potrebné je zaslať meno, priezvisko, telefón, mail, počet detí a vek. Taktiež je potrebné uviesť počet a vek detí, pre ktoré počas kurzu potrebujete detskú službu.

Anežka Kútiková

Kvetný víkend: Diecézne stretnutie mládeže

Diecézne centrum mládeže pozýva na Kvetný víkend 2017 - diecézne stretnutie mládeže s otcom biskupom, ktoré sa koná od 7. do

9. apríla 2017. Podujatie je pre účastníkov vo veku od 14 do 33 rokov. Podrobné informácie a registrácia sú dostupné na www.dcmajak.sk. Registrovať sa je možné od 1.2. do 30.3.2017.

- av -

Čas zasnúbenia je časom dozrievania v láske

V predchádzajúcom texte sme sa zamerali na prvú kapitolu pápežskej exhortácie *Amoris Laetitia* (AL), kde pápež František spomína podobenstvo o dvoch mužoch, z ktorých si jeden postavil dom na skale a druhý na piesku. Vložil som ho do kontextu budovania začínajúceho sa vzťahu. V tomto čísle by som rád na to nadviazal.

Ovocím lásky je milosrdenstvo a odpustenie

V 27. bode AL pápež František píše: „*Ovocím lásky je aj milosrdenstvo a odpustenie.*“ AL hovorí, že človek má veľkú túžbu po rodine, avšak táto túžba dnešného človeka je veľmi nestabilná a prelietavá. Keď nazrieme do Biblie, ako prvý obraz milosrdenstva nášho nebeského Otca nájdeme obraz Boha ako staviteľa (Noemova archa). Prvým milosrdenstvom by teda malo byť vybudovať domov. Ale aký domov?

Rozklad morálnych zásad spôsobuje veľa problémov a zasahuje aj do medziľudských vzťahov, i tých najosobnejších. Tak sa môže stať, že aj svoje budúce manželstvo postavíme na piesku, ak do neho prímiešame priveľa nevyriešených osobných problémov a zranení.

Každý z nás má svoje predstavy o láske, no nesmieme zabúdať na to, že vstupujeme do vzťahu s niekým, kto ich má tiež a môžu byť odlišné od tých našich. Túžime po láske, no kolkí z nás si na začiatku vzťahu uvedomujú, že v ňom máme predovšetkým hľadať to najlepšie pre druhého?

Pre koho chcem šťastie?

Túto základnú otázku by sme si mohli položiť čo najskôr a zmeniť svoje zmýšľanie, ak chceme naplniť predovšetkým svoje vlastné potreby, inak nás bude prenasledovať pri každom vynárajúcom sa probléme v našom vzťahu. Preto musíme vzájomne svoje vlastné predstavy formo-

vať, aby mohlo dôjsť k naplneniu nášho spoločného dobra.

Ak sa teda pripravujete na manželstvo a zistíte, že svoj vzťah budujete na piesku, spoločne sa pokúste tento piesok opustiť a vydajte sa v ústrety skale, pretože na piesku nie je možné budovať. Ak vzťah vybudujeme na túžbe po takej rodine, kde budeme môcť spoločne rásť a dozrievať, kde sa budeme spoločne učiť darovať jeden druhému, taký vzťah bude naplnený vzájomnou úctou a vernosťou.

Text: Miroslav Turanský

Foto: archív autora

„Láska otvára oči a dáva vidieť - ponad všetko ostatné -, aká je skutočná hodnota ľudskej bytosti.“

Amoris Laetitia

Komu poukázať dve percentá

Rozhodnutie poukázať podiel z dane, takzvané dve percentá, vás nebude nič stáť. Môže však pomáhať v mnohých oblastiach. Vybrali sme niekoľko organizácií, ktorým môžete ich poukázaním pomôcť.

Podrobné inštrukcie k poukázaniu dvoch percent z dane nájdete na internetovej stránke www.rozhodni.sk. Tiež tu nájdete zoznam prijímateľov, v ktorom si po zadaní IČO ľahko vyhladáte podrobné identifikačné údaje organizácií. Tieto je potrebné uviesť v príslušných formulároch.

Charita - dom sv. Vincenta

Nezisková organizácia s názvom Charita - dom sv. Vincenta, ktorú založila farnosť Prievidza-mesto, poskytuje v Prievidzi sociálne služby ľuďom v núdzi. Hlavnou činnosťou je každodenné poskytovanie stravy ľuďom bez domova a prevádzkovanie nocľahárne v zimnom období, výdajne šatstva a obuvi a možnosti hygienickej očisty.

IČO: 45735301

Sídlo: Košovská cesta 19, 97101 Prievidza

4K

4 K je občianske združenie, ktoré založili štyria kňazi Vladimír Slovák, Dominik Markoš, Ján Macej OFMCap. a Michal Masný s cieľom vstúpiť do mediálneho priestoru, teda ponuka evanjelia prostredníctvom masmédií. Po odchode Michala Masného sú novými členmi Pavel Cerovský a Miroslav Klimant. Hlavnou náplňou je prevádzkovanie webstránok Kňazi.sk a Životopisy.svätých.sk. V súčasnosti združenie v spolupráci s Mariánom Bublincom realizuje projekt Večera u Slováka na TV Noe.

IČO: 42191939

Sídlo: Stožok 332, 96212 Detva

Rodičovské združenie piaristickej školy

Združenie rodičov pri Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka v Prievidzi podporuje výchovu v cirkevnej škole. Poukázaním dvoch percent na tento účel pomôžete pripraviť pre deti a mládež ešte krajšie podujatia a príjemnejšie prostredie, v ktorom sa budú vzdelávať.

IČO: 36128805

Sídlo: A. Hlinku 44, 97101 Prievidza

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

2%

Mobilný hospic sv. Lujzy

Nezisková organizácia Sv. Lujza poskytuje ambulanciu všeobecného lekára, mobilný hospic a ponúka aj služby požičovne zdravotných pomôcok. Na hornej Nitre sa stará o ťažko chorých, zomierajúcich a ich rodiny.

IČO: 42146003

Sídlo: Ul.M.R.Štefánika 29, 97251 Handlová

Slovenský skauting, 14. zbor Prievidza

Pre deti z okresu Prievidza organizujú skauti celoročnú voľnočasovú činnosť v klubovni, pravidelné aktivity v prírode, duchovné aktivity a najmä letný skautský tábor. Skauting je viac ako sto rokov rozvíjaný systém výchovy a seba výchovy, ktorý ponúka pomoc rodičom pri výchove ich detí.

IČO: 36121231

Sídlo: A.Žarnova 860/5, 97101 Prievidza

Úsmev ako dar

Vďaka vašim 2% Úsmev ako dar vráti deti do pôvodných rodín, ale aj pomôže rodinám v kríze postaviť sa na vlastné nohy, aby ich deti nemuseli putovať do detských domovov. Vyškolia sa tiež noví náhradní rodičia, ktorí opusteným deťom poskytnú láskyplné zázemie. (Aby sa financie dostali na prácu do prievidzskej pobočky Úsmev ako dar, je nutné priniesť tlačivo do sídla pobočky na Ul. T. Vansovej 43 alebo informovať organizáciu na čísle 0903 607 883.)

IČO: 17316537

Sídlo: Ševčenkova 21, 85101 Bratislava

Dnes na slovíčko s Petrom Gúberom

Otec je meno Boha

Otec. Slovo, ktoré je nám, kresťanom, drahšie aké ktorékoľvek iné, pretože je menom, ktorým nás Ježiš naučil oslovovať Boha. Nad významom tohto slova sme sa zamysleli spolu s Petrom Gúberom (58), otcom siedmich detí a členom tímu manželov, ktorí v našej farnosti pripravujú snúbencov do manželstva.

▪ Peter, dnes sme svedkami existencie akejsi spoločnosti bez otcov. Postava otca je akoby neprítomná, akoby zmizla, bola odstránená. Čo si o tomto fenoméne myslíš ty? Prečo vznikol?

Určite sme príliš pohodlní. Je tu prítomná aj výrazná emancipácia a muži sú potláčaní. No hlavne nevychováme deti k zodpovednosti, nevieme iniciovať mladých chlapcov na mužov. Ved' si len vezmime povedzme indiánskych chlapcov, koľko toho oni museli dokázať, aby sa stali bojovníkmi - dospelými mužmi, ako po tom túžili... No dnes nám chlapci, ktorí majú 30 a viac, sedia doma v „mamahoteloch“ a je im dobre, nič nepotrebujú meniť. Rodičia ich živia, starajú sa o nich a všetci sa tvária spokojne. V tomto nie sme dobrí rodičia.

▪ V minulosti v niektorých domoch vládlo autoritárstvo a rodičia sa k deťom často správali ako k sluhom, nerešpektujúc osobné požiadavky ich rastu. Ty si viacnásobným otcom. Ako sa ti darí vychovávať deti k slobode a zároveň k rešpektu a úcte voči tebe ako rodičovi?

V prvom rade mi moji traja prvorodení chalani vždy boli záľubou a oddychom. Všetok môj voľný čas patril deťom. Učil som ich skromnosti. Keďže nás bolo viac a manželka sa starala o teplo domova, žili sme len

z jedného platu. To znamenalo, že potrebné sme z Božej starostlivosti mali vždy, ale ak chalani chceli nejaký „nadštandard“, tak šli na brigádu. A tu sa rodila ich samostatnosť, sebestačnosť a zodpovednosť.

Napríklad aby nám starší chlapci pomohli, tak už na vysokej škole boli samostatní a fungovali bez mojej podpory, aby sme to raz zvládali s dievčatami po nich. Brali to ako samozrejmosť a ja som bol za to veľmi vďačný - hoci som ich aj občas nejako podporil, keď to vyšlo a bolo z čoho.

Po dvoch rokoch manželstva začala s nami bývať aj svokra, o ktorú sme sa starali až do jej smrti (viac ako 17 rokov). Naším správaním sa k nej sme vychovávali všetky deti k úcte a rešpektu. A dnes sa nám to vracia v ich prístupe k nám.

Naše deti dostali „krídla“ a mali plnú slobodu vo výbere školy, práce či partnera. A teraz už aj oni podporujú celú našu rodinu.

▪ Čo ty považuješ ako otec vo vzťahu k deťom za najdôležitejšie?

Za najdôležitejšie považujem venovať svoj čas deťom a vychovávať dobrým príkladom, osobným vzťahom s Bohom, ktorý nám dáva silu a všetky potrebné milosti k zvládnutiu výchovy a našich vzájomných vzťahov v rodine. Keďže nás v dome býva-

lo desať, o osamelosti sa v našom prípade nedá rozprávať. Skôr to bolo o ohľaduplnosti, vzájomnej službe a odpúšťaní, ale aj o počúvaní sa.

▪ **Myslíš si, že detom prospieva, keď sa k nim otec správa ako kamarát?**

Otec by mal byť vždy otcom. K detom ako autorita, ktorá ich má veľmi rada, a k dospelým ako partner.

▪ **„Som na teba hrdý, pretože si ako ja.“ Myslíš si, že toto je správny postoj otca voči synovi?**

Ja robím toľko chýb! Ako by som to mohol povedať svojim deťom... Snažím sa konať tak, aby som sa páčil Pánu Bohu a som hrdý na to, keď sa aj oni snažia rovnako byť Božími.

▪ **Ako by si charakterizoval pojem šťastný otec vo vzťahu k svojim deťom?**

Šťastný budem, keď všetci nájdú osobný vzťah s Bohom a budú žiť život viery.

▪ **Zažil si pri výchove svojich detí i sklamania, kedy si ako otec túžil utiecť z boja?**

Celá výchova je bojom, na ktorý sme sa začali pripravovať už v našej mladosti. Zažil som aj sklamania, ale viedli ma len k modlitbe a k väčšiemu spoľahnutiu sa na Božiu pomoc. A keďže sú už moje deti dospelé a slobodné, o to viac prosím Boha o silu prejavovať im lásku bez podmienok.

▪ **Čo by si ako otec odkázal dnešným otcom? V čom spočíva podľa teba tajomstvo dobrého otca?**

Tajomstvom dobrého otca je mať živý vzťah s Nebeským Otcom, brať ho ako Otca s otvorenou náručou, do ktorej sa môžem aj ja ako otec vždy utiekať, nájsť tam silu a riešenia.

Za rozhovor ďakuje

Elena Blašková

Foto: archív rodiny Gúberovej

Práva otcov

Tieto riadky by mal písať muž. Bolo by to autentickejšie a aj pohľad z mužskej strany by bol určite zaujímavý. Beriem však na seba riziko iniciatívnej ženy.

Chcem sa zamerať na okridlené výroky žien: „Moje telo...“ „Ja mám právo...“ „Čo urobím s mojím telom, je moja osobná vec...“ „Ja rozhodnem, či sa dieťa narodí, či sa nenarodí...“ „S mojím telom si môžem v súvislosti s tehotenstvom a rodičovstvom robiť, čo chcem.“ JA! JA! JA! Kde je však druhý hlas, ktorý sa podieľa na tom, že vznikol nový život? Kde je otec, rodič, manžel? Rodičovstvo je naozaj iba o tom, kto porodí dieťa? Alebo je to čosi viac? Ved' rodičovstvo je o mame + otcovi... Každý v ňom má svoj hlas, svoje miesto, autonómnu oblasť, ktorú si nemá právo prisvojiť nikto iný. Či sa nám to páči, alebo nie! Otec - rodič, nie je iba doplnok do počtu. Nie je ten, ktorý má

za povinnosť splodiť dieťa a potom už iba nosiť domov peniaze. Má nezastupiteľné právo a povinnosť otca, manžela, hovoriť aj do tejto často účelovo vyrobenej problematiky.

Bojujeme za práva zvierat. O autorské práva, práva menšín, všelijaké iné práva, ktoré ani nie sú právami... Práva otcov však stoja často kdesi v kúte.

Milí muži, ste predsa viac než iba hore uvedené príklady! Ste otcami, manželmi, a to je dostačujúci dôvod na to, aby ste o narodení či nenarodení nenechali rozhodovať iba nás, ženy! Chýba mi váš hlas, právo otca v právach dieťaťa na život!

Prichádzajú medzi nás, do nášho sveta. Je povinnosťou otca i matky dopriať im to, čo naši rodičia dopriali nám. Aby sa narodili!

Veronika Hoffmannová

Otcovo srdce

Pri uvažovaní nad témou otcovstva som dostala chuť sa trochu obzrieť v živote späť. Vynorili sa mi rôzne tváre mužov. Najsilnejšie sa v pamäti rysujú črty otca. Vysoké kúty vo vlasoch, tri vlny vrások na čele, láskavé oči, usmiate kútiky úst, malá jazva na sánke a ryha na brade, charakteristická u našich chlapov v rodine.

Pri návšteve známeho v Trenčíne, kňaza pôsobiaceho v pastorácii mladých v UPC sv. A. Svorada a Benedikta Dr. Juraja Sedláčka, PhD., som si ešte hlbšie uvedomila, aký dar bol náš ocko. V rozhovore s kaplánom Jurajom, ako ho väčšinou volajú (často i dôverne otec Juraj), sme sa vracali k jeho rozsiahlej práci v oblasti pastorácie mladých, veľmi silno prepojenej s témou otcovstva. Je v nej doma a rád sa delí o svoje poznanie a skúsenosti.

Nepřítomnosť otca

Slová kaplána Juraja narážali vo mne na otcov obraz a úplne prirodzene vyvolávali odozvu. Zaujímavé bolo objavenie pokoja vo mne, keď hovoril o nepřítomnosti otca v rodine, či už fyzickej, alebo mentálnej. Veľmi jasne o nej hovorí i vo svojej knihe Otcovské rany.

„Prvou základnou skutočnosťou prítomnou skoro vo všetkých príbehoch je tma. Tma, ktorá sa takpovediac dá krájať. Temno. Neistota z neznámeho, hlad po opore, normálnom vzťahu a prijatí, namiesto ktorých buď neprichádza nič, alebo len samota kódovaná otcovou nepřítomnosťou. Opustenosť, bezradnosť, rodiace sa predsudky... Ak tento stav pretrváva dlhšie, „imunita“ začína reagovať. Buď obranným spôsobom, zvolením metódy ústupu, istým zanevretím na okolie, na svet autorít, na iných mužov, v ťažších prípadoch na seba samého a na Boha. Táto skúsenosť ničoty však môže byť východiskom úvah o Bohu, začiatkom veľkonočného príbehu každého z nich a aj nás. Tento problém o tri úrovne ďalej vidíme napríklad v médiách, u autorov filmov či seriálov pre tínedžerov, kde je zdiskreditovaný, nepřítomný alebo neexistujúci otec nahradený mediálnym

hrdinom. Vo filme Hviezdne vojny sa napríklad jedna z postáv volá Darthvader, ekvivalentom ktorého je pojem dark father. Táto postava je celým srdcom na strane temných síl. Synovu psychiku to neustále presviedča, že tma okolo otca je omnoho hlbšia, než si myslel. Niektorí synovia dôsledkom toho prepadajú zúfalstvu. Ako šesťroční prijali matkin názor na otca. V mladej dospelosti sa stotožnia s kritickým pohľadom na otca v rámci celej spoločnosti, čo môže znamenať jeho zavrhnutie. ...“

Pokoj vo mne pramenil z konkrétnych spomienok na chvíle s ockom. Znovu som na zlomok sekundy zažívala jeho odchod do práce, príchod domov, pedantné vysávanie v sobotu, časté varenie, čo mal veľmi rád - a nebál sa aj zložitejších receptov. Narazila som však i na odraz spomienky, keď sme ho márne čakali; keď nevládal uniesť krízu a hľadal „oporu“ v alkohole.

Neistota

V knihe Otcovské rany sa ďalej spomína: *„Tma je nedostatok svetla. Dôležitou väzbou je práve dôsledok tohto deficitu. Neverí svetlu, prijatiu, láske, dobrému úmyslu, prípadnému vzťahu, intimite, oceneniu, pretože ich nikdy nezažil. Toto je nadstavba ničoty. Kľúčovou v procese uzdravovania a rehabilitácie rán je bezvýhradná láska. Láska, ktorá verí aj napriek tomu, že ostatní už veriť prestali, a to najmä vo fáze, keď roztrpčený mladý muž už ani neverí, že veci môžu byť lepšie. Práve bezvýhradné prijatie, postoj milovať hriešnika, ale nenávidieť hriech, odhodlanie chápať druhého ako subjekt chorý na nedostatok základného prijatia a lásky môže v otcovskom zmysle spustiť proces uzdravenia. Na prejavy zranenia*

až agresivity je nevyhnutné odpovedať pokojom, trpezlivosťou, láskavým prijatím a pochopením..“

Otec však vždy prišiel späť. Bola to istota. Možno práve preto, že si svoje otcovstvo hlboko uvedomoval, a isto i preto, že našu mamu miloval. Túto istotu som mala vždy. Neuvedomovala som si, ako tieto chvíle prežívali moji bratia a sestra.

Znovu mi vyskakujú v pamäti spomienky na ocinovu hrdosť na synov, ako je aj táto: Brat sa konečne skamarátil s chlapcami na dvore. Mamina mala, samozrejme, strach, lebo to boli „grázli“ a nie vzorní tichučkí dobručkí chlapci. Nahovorili brata na hádzanie kameňmi a skončilo to rozbitým pivničným oknom. No a nechali ho v tom samého. Majiteľ pivnice dovliekol môjho brata za rameno k nám a riadne akčne naňho nažaloval. Brat sa pokorne priznal. Čo s tým? Pamätám si, ako sa môj ocino usmial, zdvihol brata na stolík so slovami: „Máme doma chlapa!“

Žiť život, ktorý je autentický

Aj vo viacerých iných chvíľach v živote sa striedala radosť s hrdosťou, že som zažila ockovu bezvýhradnú lásku. Isto, nie každý deň svietilo slnko a objavovali sa mráky aj búrky. Či už boli v manželstve našich rodičov, alebo vo vzťahoch nás súrodencov a aj vo vzťahoch voči iným ľuďom. Nikdy však vo mne neskrsla myšlienka, že by ma otec nemiloval. Pri spoločných spomienkach

na neho túto istotu cítim aj zo všetkých mojich súrodencov. Nepátrali sme nikdy po príčinách či dôvodoch. Táto krátka časť z citovanej knihy mi potvrdila tú krásnu základnú „normu“ zažitého otcovstva u nás: *„Čo majú urobiť otcovia, aby zaistili úspešný generáčny prechod? Žiť pravý a autentický život, ktorý je v každom ohľade príkladom, zvlášť keď sa s nimi zle zaobchádza, alebo keď prídu ťažkosti. Byť vo všetkom opravdivý, priehladní a čestní, byť príkladom dôvery a mocnej bojovnej viery. Dať seba samých k dispozícii a dovoliť synom prístup k sebe, brať ich so sebou, robiť veci spolu s nimi, v pravom čase ich pod Božím vedením a s vierou požehnať.“*

Obraz milujúceho Boha

Ocko Boha nespomínal často. Pamätám si však na jeho dôveru k Nemu a bázeň, i keď s ním život všelijako „zametal“. Požehnanie som nikdy nepočula. Jeho ruky ale vedeli silno stisnúť, až „kosti prašťali“. Vždy mal veľkú radosť, keď nás zbadal prichádzať. Brával nás do práce, kde sme mu vždy zjedli desiatu, nech to bola aj tlačienka s octom a cibulou. Hrdo nás vodil po areáli, ukazoval rôzne gombíky a spínače, vysvetľoval, na čo sú, priviedol nás ku každému kolegovi. Najmladšieho brata nechal šoférovať auto „načierno“ a aj keď narazil do stĺpa, skonštatoval: „Ved' je to len plech, naučíš sa...“ Keď sme boli už starší a odchádzali domov, znovu ma na cestu stisol, neskôr už aj slzu tajne utieral. Pre mňa boli toto požehnanie.

Po matinej smrti najprv stratil jeho život zmysel. Trvalo pol roka, kým dostal chuť znovu žiť. Jeho už aj tak slabé srdce zväčšila choroba, starosť a veľká láska k rodine a takisto smútok za ženou jeho života. Prežil ju iba o trochu viac ako rok. Ostáva nám d'akovať za ten obraz, ktorý zanechal v nás. Vo mne veľmi krásny obraz, ako asi vyzerá láskavý, starostlivý a hlavne milujúci Boh.

Text a foto: Mária Melicherčíková
(Text použitý so súhlasom autora knihy
Otcovské rany)

Na okraj...

Tri otázky Jurajovi Sedláčkovi, autorovi knihy *Otcovské rany*

V slovách Juraja Sedláčka, kaplána v UPC v Trenčíne, sa vďaka jeho veľkým skúsenostiam a zapálenosti pre tému otcovstva dá nazrieť a poznávať tvár nášho Dobrého Nebeského Otca.

1

V priestoroch UPC práve prebieha príprava snúbencov pred sobášom. Rozhovory vedú skúsení manželia z Centra pre rodinu, ale svoju časť tu máš i ty. Ako berú snúbenci slová kňaza, ktorý im rozpráva o manželstve?

Zvyknem im hovoriť - tieto uši počuli viac, ako uši vaše. Som kňazom šesťnásť rok, poznám, ako spolu chodili, mojkať sa, ako to viedlo k sobášu, ale i aké ťažkosti prišli potom a čo im pomohlo ich prekonať. Často napríklad ako sa pohádali partneri, rozdiely vo výchove či iné. No a ako druhé im zvyknem povedať - žiaden z mojich lekárov nemal rakovinu a dostali ma z nej... - a už je ticho.

2

Ako z tvojich úst kňaza prijímajú snúbenci pojem Boh ako dobrý otec, keď napríklad nezažili dobrých otcov, alebo zažili priam zlých?

Milovať a mať rád sa nedá naučiť zo slovníka cudzích slov. Vychádzam vo svojej pastorácii často z myšlienok zakladateľa UPC-čiek Milana Bubáka, ktorý povedal, že slovenská rodina je dysfunkčná. Mladí sú takí, akí sú, pátrajme preto po pôvode, prečo takí sú. Mnohí nezažili autentickú lásku a bezpodmienečné prijatie. Sú citovo zranení a nezrelí. Chlapci nemajú dostatočne vypestovanú sebahodnotu a dievčatá sebaúctu. Dodnes si pamätám, ako mi otec biskup Tomáš Galis priniesol predhovor do mojej druhej knihy. Začal som ho pred ním čítať. Vyhŕkli mi slzy do očí. On ma potľapkal po pleci a hovorí: „Dobré to je!“ Bolo to viac, akoby mi dal niekto neviem koľko peňazí. Vtedy sa aj vo mne ozvalo, že takto nejako na mňa hľadí Boh Otec.

3

Akým spôsobom a kam ťa posunula tvoja choroba?

Je to taký osobný vnútorný poklad. Veľmi mi to pripomína a cítim sa asi ako Wojtyła po atentáte, ktorý mal zomrieť, ale nezomrel. Zomrel neskôr druhýkrát, aj všetci uzdravení, spomenutí vo Svätom písme. Dostal však „nadstavené“ nejaké roky. A on ich dobre využil. Popri všetkom, čo sa dialo medzi tým, mal som päť rokov samoty, ktoré som využil. Na dobré rady, aj na doktorandské štúdium a rodili sa tieto veci okolo mojich prác a kníh. Po čase som si uvedomil, koľko som toho prešiel. Od tej postele, kde som rozmýšľal, načo to píšem, či to má zmysel... Malo. Žijem také paralelné svety, formy mojej existencie. Venujem sa pastorácii v UPC, témam otcovstva a identity muža, učím v kňazskom seminári... A keď ma požiadajú, aj ťažko chorým s podobným osudom. Sú to pre mňa posvätné veci. Ten viac ako desaťročný odstup od vlastnej prežitej, no intenzívnej bolesti, mi túto „pozitívnu schizofréniu“ umožňuje.

Text a foto: Mária Melicherčíková

Za čo by ste svojmu otcovi dali jednotku?

Téma ankety sa viaže na obdobie sviatku svätého Jozefa. Pri hľadaní odpovede som sa stretla aj s tými z nás, ktorí svojho otca nikdy nespoznali, prípadne o ňom nechceli z osobných dôvodov hovoriť. Avšak u všetkých, ktorých odpovede prikladám, sa dal na tvári vybadat' úsmev, rozžiarený pohľad či pocit vďaky...

Čašník(31): Keď som mal asi 7 rokov, otec ma naučil žalm 23, ktorý začína slovami Pán je môj pastier.

Finančník (33): Za život, za to, že sa o mňa stará a za to, že mi dal výchovu.

Dôchodca (65): Za výchovu a za dobré slová.

Kňaz (31): Za prítomnosť plnú lásky.

Opatrovateľka (51): Za miernosť. Môj otec bol tichý, trpezlivý a láskavý.

Konateľka (45): Za starostlivosť o mňa.

Administratívna pracovníčka (56): Za pravdivosť a vzťah.

Administratívna pracovníčka (53): Za zodpovednosť k práci a hľadanie konštruktívnych riešení.

Lekárka (40): Za to, ako nás s tvrdohlavosťou viedol ku viere.

Študentka (18): Za to, že sa o mňa stará.

Študentka (16): Za to, že ma úžasne vychoval, miluje ma takú, aká som a chce pre mňa to najlepšie.

Žiačka (7): Za to, že môže so mnou chodiť na tréningy.

Učiteľka (29): Za zodpovedný prístup, vždy sa dá na neho spoľahnúť. A tiež za otvorené srdce pre hľadanie Boha...

Projektant (34): Otcovi by som dal jednotku za veľa vecí. Mnohé sú identické s otcom márnokratného syna, dáva mi slobodu a voľnosť a učí ma prakticky aplikovať, čo je moje, to je aj tvoje.

Architektka (30): Láskavosť, štedrosť...

Čašníčka (34): Bola s ním zábava, zažili sme dobrodružstvo, slobodu, voľnosť, smiech a radosť...

Pracovníčka v zdravotníctve (40): Venoval sa nám a naučil nás športy.

Správca siete (20): Za jeho šikovnosť a v detských schopnosti.

Manažér (43): Za to, že ma naučil pracovať.

Učiteľ (41): Za to, že nás zvládol po smrti mamy vychovať, nechal nás vyštudovať a bol nám oporou, za jeho povzbudenia aj obetavosť.

Za odpovede ďakuje Žofia Hakošová

Ivanov príbeh

Pochádzam z početnejšej rodiny. Mám osem súrodencov. Rodičia sa túlili a navštevovali miestne krčmy. O mňa sa starala najstaršia sestra, ktorá mala iba osem rokov. Žili sme v jednoizbovom byte. Zo svojej zdravotnej karty som vyčítal, že som bol stále špinavý a podvyživený.

Do detského domova som sa dostal ako dvojročný. Do dospelosti som vystriedal až päť detských domovov. V jednom z nich som stretol svojich súrodencov - brata a sestru. Som vďačný za ľudí z Úsmevu ako dar. Položili mi otázky inak, než som si ich kládol, a odpovedali na ne takým spôsobom, že ma nútili premýšľať. Pochopil som, aké dôležité je prijať seba samého, aké dôležité je odpustiť rodičom. Pochopil som, že ak chcem

mat' prácu, bývanie a vlastnú rodinu, musím na seba pracovať už v detskom domove. Že si musím vybrať okolie, v ktorom sa pohybujem, a že som zodpovedný za svoje konanie. Dnes som šťastne ženatý, máme dve nádherné deti. Splnil som si svoje sny. Mám stabilnú prácu, bývam na dedine v rodinnom dome. Mám psa a hrávam futbal za obec. Pokladám si za povinnosť pomáhať „domovákovi“ a byť pre nich blízkou osobou, oporou. Mám vo svojom živote ľudí, ktorí ma podporovali a verili vo mňa. Dnes je čas vrátiť to tým, ktorí to potrebujú rovnako, ako som to potreboval ja v čase prípravy do života.

Ivan, 31 (odchovanec Detského domova, dnes dobrovoľník Úsmevu ako dar)

Pri koreňoch pôstu

Veľa sa hovorí o tom, ako sa správne postiť. Vieme, že pôst nás má dostať bližšie k Bohu a bližnému. Bez tohto priblíženia sa náš pôst nie je skutočný, je len dodržiavaním litery zákona. Kde sú však tie korene pôstu, z ktorého vyrastá všetko dobré a užitočné?

Čo rozumieť pod pojmom pôst?

Pôst v najpôvodnejšom zmysle slova a stále základnom význame znamená dobrovoľné zdržovanie sa pokrmu. Môže byť úplné alebo čiastočné. Úplné znamená, že celý deň nebudem jesť (niekedy ani piť). Pri čiastočnom pôste sa zdržiavam jedla v určitej časti dňa (raňajky, obed, večera), alebo vybraného druhu potravín (najčastejšie mäso, pochutiny - čokoláda, káva...). Účel takéhoto pôstu však môže byť rôzny. Buď má duchovné dôvody, alebo telesné. S akým cieľom odopieram telu to najdôležitejšie pre život? Pre Boha, ktorému patrí celý aj so svojím telom, alebo pre seba samého, ktorému určujú život žiadosti tela?

Pôst prospešný aj pre telo

Správne vedený pôst prospieva aj telu. A to nielen pre zdravé uváženie svojich síl a možností, čo môžem a čo už nie. Správnosť je tiež a najmä v poslušnosti a dôvere. Spomeňme si na Daniela a jeho troch priateľov, ktorí sa rozhodli pre čiastočný pôst. Daniel si zaumienil v srdci, že nebude jesť a piť nič z toho, čo im kráľ posielal, aby sa nepoškvrnil. „Po desiatich dňoch sa ukázalo, že ich tváre...“ (Daniela a jeho troch priateľov) „...sú krajšie a telá tučnejšie ako všetkých chlapcov, ktorí jedli z kráľovho pokrmu.“ (Dan 1, 8-15)

My vieme a poznáme z reči Ježiša, že nie to, čo vchádza do úst a do žalúdka, poškrňuje človeka. Ale to, čo vychádza z úst, a teda zo srdca človeka. Pre úspešnosť pôstu bolo dôležité Danielovo slovo a jeho srdce, rozhodnutie zostať verný Božiemu príkazu nejесť a nepiť. A to je podstatou pôstu od počiatku - od Adama a Evy a zákazu jesť z jediného stromu, niektorými označovaného ako prvý príkaz pôstu - až po dnes. Vybrať si poslušnosť je cestou k posväteniu.

Nie v jedení či nejedení, ale v poslušnosti a dôvere

Kľúčom k úspešnému pôstu je teda byť zakorenený v poslušnosti a dôvere, nie v jedení alebo v nejedení. Pôst od jedla zostáva základným. Ale možno sa postiť aj rôznymi inými spôsobmi. Ako biblický príklad mi prichádza na myseľ Samson. Podriadený zákazu strihať si vlasy získaval silu. Jeho vlasy boli viditeľným znakom toho, čo mal v srdci. Najlepšie to vidíme, keď Samsona, ostrihaného

a oslepeného, pretože Dalile „otvoril celé svoje srdce“ (Šdc 16, 15-18), priviedli na výsmech a potupu k filištínskej slávnosti. Tam sa pokorne modlil pred Bohom a on mu navrátil silu, aby dokončil, k čomu bol predurčený.

„Žíte podľa Ducha...“ (Gal 5, 16-26)

Kresťanský pôst nás nemá viesť k pohrdaniu telom (sám Boh je jeho stvoriteľom) ani jedlom (veď je pripravené z Božích darov a usilovnej práce ľudských rúk), ale umožňuje dostať človeku späť pod kontrolu Ducha Svätého to, čo po prvotnom hriechu ovládla žiadostivosť.

Hladovkou neprinútime Boha konať alebo zmeniť svoje konanie. Presvedčil sa o tom aj sám Dávid, keď sa po hriechu cudzoložstva a vraždy pokoroval pred Bohom. V pôste sa nemení Boh (ten je stály a nemenný), ale človek otvorený pre Božie plány. V pôste sa pretvára srdce človeka - chcenie, myslenie, cítenie. „Čo z človeka vychádza, to poškvŕňuje človeka. Lebo znútra, z ľudského srdca,

vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závisť, rúhanie, pýcha, hlúposť. Všetky tieto zlé vychádzajú znútra a poškvŕňujú človeka.“ (Mk 7, 20-23)

Vyhradiť si čas pre Pána

Pôst je svätý čas - oddelený čas pre Boha. Byť v jeho blízkosti, úplnej dôvere, opúšťať pomínelné, aby sme nachádzali trváce. Nech nás aj toto pôstne obdobie, či už prostredníctvom odriekania si jedla, alebo čohosi iného, posunie bližšie k Bohu. Aby sme v čítaní a počúvaní Božieho slova a v službe bližnému našli tú správnu pôdu pre zakorenenie a rast v poslušnosti a dôvere. Aby aj toto pôstne obdobie bolo odpoveďou na výzvu: „Nehovorte teda ustarostene: Čo budeme jesť? Čo budeme piť? Čo si oblečieme?“ (Mt 6, 31)

Text: Marián Husár, kaplán

Foto: Mária Melicherčíková

Utlačený chodník

6. 2. 2017

Bolo to v minulú nedeľu. Krásne počasie, v dolinách síce malý opar, ale na horách úžasná viditeľnosť. Tak sme sa s priateľmi vybrali na Martinské hole. Autom sme prišli až pred starú chatu. Odtiaľ sme už kráčali pešo na Veľkú Lúku, Vidlicu a Veterné. Najmä cesta po hrebeni bola zaujímavá. Chodník bol vyjazdený skialpinistami a utlačený turistami, aj keď miestami len v polmetrovej šírke. Držalo nás to však hore, v podstate až nad kosodrevinou. Kto však šliapol vedľa, padol do snehu. Aj po pás. Poznám to z inej túry, keď som sa z kosodreviny, do ktorej som sa v snehu preboril, nevedel dostať späť hore. Tu sme však mali iba jedno väčšie preborenie. Držali sme sa totiž vyjazdeného a ušliapaného chodníka, priestoru, ktorým iní prešli pred nami. Koľko ciest životom už iní prešli pred nami! Aj vďaka nim sa môžeme držať hore, kráčať bezpečne. Neprebárat' sa do nebezpečného a neistého priestoru. Koľko skúseností a rád nám odovzdali otec a mama, starí rodičia, ale aj iní príbuzní a blízki, priatelia! Niekedy vedome, inokedy len tak, preto, že tú istú cestu jednoducho prešli pred nami. Tak veľmi by som im niekedy chcel poďakovať! Ale u väčšiny z nich to už nie je možné. Vytrvať na ceste, ktorú mi ukázali, a nechciet' silou-mocou nájsť novú a dokázať niečo iné, bude však asi najväčším prejavom úcty a vďaky.

Vladimír Slovák **rtv:** Zamyslenie na dnešný deň

Chorí

13. 2. 2017

Keď som pred 29 rokmi ako kňaz začínal, prirodzene som sa bál niektorých oblastí, s ktorými som nemal skúsenosť. Okrem spovedania to bola najmä práca s chorými. V nemocnici i doma. Nevedel som, ako na to. Ani dnes to ešte veľmi neviem, chorých a starých však vnímam inak. Nie so strachom, ale s úctou a s vďakou. Sú pre mňa požehnaním.

Cítil som to aj túto sobotu, keď sme im pri osobitnej bohoslužbe spoločne udeľovali sviatosť pomazania chorých. Omša mala úžasnú atmosféru - ako aj po iné roky v tento deň, ktorý bol Svetovým dňom chorých. Ved' prítomní boli najmä tí, ktorí už chápu, čo to znamená vziať na seba svoj kríž. Už roky ho nesú za Kristom, alebo spolu s ním. Keď som im na hlavu kládol ruky, tak som si znovu a znovu hovoril: „Vy by ste mali požehnať mňa...“ A keď som mazal posvätným olejom tie zrobené a odovzdané dlane, tak som si uvedomil, že toto sú ruky, ktoré si zaslúžia pobožkanie.

Som rád, že im aspoň niekedy môžem poslúžiť. Lebo podľa pápeža Františka všetci, ktorí sa im venujú - počnúc ich príbuznými, zdravotníckymi pracovníkmi a dobrovoľníkmi, majú ďakovať za povolanie, ktoré prijali od Pána: sprevádzať chorých bratov a sestry. Je to totiž povolanie, ktoré obohacuje.

Východ slnka

20. 2. 2017

Oficiálny nástup do práce, teda východ, má dnes slnko naplánované na 6.45. U nás - či u vás - to tak však nemusí byť. Čas východu slnka totiž závisí nielen od zemepisnej šírky, dĺžky a dátumu, ale aj od geomorfológie, od tvaru krajiny, v ktorej žijeme. Ak máme na východe rovinu, či dolinu, vychádza skôr; ak tam máme horu, kopec alebo inú prekážku, slnko nám vyjde neskôr.

Pred pár dňami ma východ slnka zastihol na ceste z Prievidze do Banskej Bystrice, hneď za tzv. „prievidským kopcom“. Keďže bola ešte trochu aj hmla, dalo sa úžasne sledovať, ako červená guľa vychádza spoza hory. Nie dlho. Po niekoľkých minútach, keď som sa ku kopcu nad Handlovou priblížil, zmizlo, akoby sa schovalo. Po zjazde z „handlovského kopca“ sa však znovu ukázalo. Avšak oveľa vyššie. A už aj hrialo.

Myslím si, že obdobne je to aj so slnkami nášho života. Ľudskými i tým Božím. Väčšinou nás oslovia, keď sa v našom živote zrazu ukážu. Vzbudia sympatiu, záľubenie, túžbu. Potom sa však často „schovajú“, a to i napriek tomu, že sa k nim približujeme. A možno práve vďaka tomu, že sme k nim bližšie, že ich chceme viac poznať... Ono „schovanie sa“ - kríza vzťahu či noc viery - totiž predchádza lepšiemu poznaniu, skutočnej blízkosti, ktorá nám dá viac než prvý pohľad.

Rádio Slovensko **rtv**: vysiela každý pondelok 5:20 hod.

Koniec fašiangov

27. 2. 2017

„Už sa fašang kráti, už sa nenavrátí,“ spieva sa v ľudovej piesni. Ej veru, už len 42 hodín a basa bude pochovaná. Niekde síce jej pohreb prebehol už počas víkendu, ale oficiálne pôst začína až o polnoci z utorku na stredu.

Neviem, čo máte na tomto čase najradšej alebo čo najviac prežívate. Ja som si tohto roku silne uvedomil tradíciu masiek. Patrila na vidiek i do vyššej spoločnosti, najmä počas plesov. Odrkadľovala našu túžbu byť niekým iným, ale aj hrať niečo iné, než sme. Masku ľudia totiž vnímajú inak, ako nás samých.

Istá moja kamarátka mi hádam pred dvadsiatimi rokmi povedala: „Veď všetci celý život hráme.“ Nechceme ukázať svoju pravú tvár. Robíme sa inými, lepšími, než sme. Citlivejšími, ale aj tvrdšími, zásadovejšími, čistejšími, atď. Keby sme sa o to aj snažili, bolo by to fajn, ale keď len hráme a so svojim vnútrom nerobíme nič, ba naopak, upevňujeme tam opačné postoje, sme hrozné masky.

Pravdepodobne väčšina z nás nebola vo fašiangovom sprievode, nemali sme na sebe žiadnu masku. S tou životnou však máme svoje skúsenosti. Čo keby sme s fašiangami odložili aj túto masku?! Nejde o vonkajší obraz, ale o vnútorný postoj. Aby sme nielen hrali, ale aj chceli byť lepšími, než sme.

Kalazanský jubilejný rok

V rámci Kalazanského jubilejného roka sme sa pre Vás rozhodli pripraviť sériu dvanástich svedectiev - povzbudení od ľudí, ktorí mali či majú možnosť prežívať svoj život v blízkosti piaristov a čerpať z charizmy ich rehole. Príbehy týchto ľudí sú zároveň pomyselnou kyticou vďaky pre všetkých piaristov, ktorí v našom meste pôsobili či stále pôsobia.

Dnes Vám svoj príbeh za rodičov prievidskej piaristickej školy vyrozpráva pani **Elena Čagáňová** (na hornej fotografii úplne vľavo).

Prvý kontakt so školou sme mali počas brigád

Napísať pár riadkov o tom, za čo vďačím reholi piaristov, nie je jednoduché. Dalo by sa v súvislosti s nimi hovoriť o mnohých veciach... No najdôležitejším darom, ktorý sprostredkovali nielen mne a mojim deťom, ale i celej našej rodine, je viera.

Všetko sa to začalo piatkovou detskou svätou omšou v piaristickom kostole u nás v Prievidzi. Dozvedela som sa o nej od môjho kolegu z práce. Táto svätá omša pátra Jána Lichtnera bola zároveň aj mojou prvou svätou omšou v živote.

Radosť, láska a pohoda, ktoré sme tam zažili, boli veľmi silné. Táto silná osobná skúsenosť mňa a moje dve dcéry zasiahli tak, že sme postupom času začali byť pravidelnými návštevníčkami piaristického kostola.

Otvorenie školy

Božia prozreteľnosť zariadila, že práve v tom čase sa rehoľa piaristov pod vedením pátra Jána Lichtnera v Prievidzi rozhodla obnoviť činnosť piaristickej školy. Otváral sa prvý a druhý ročník prvého stupňa základnej školy. Moja dcéra, vtedy už prváčka na základnej škole, tak mohla plynule

prejsť do ďalšieho, druhého ročníka. Bez váhania som ju zapísala.

Prvý kontakt so školou (ešte pred začatím prvého školského roka) pre nás, rodičov budúcich žiakov, nastal počas sobotňajších brigád. Aktívni boli aj miništranti a ostatní priaznivci školy. Stavebné práce boli v plnom prúde. Všetko, čo sa dalo, sa aj vďaka štedrým darcom vymenilo, opravilo. Hoci málokomu z nás, brigádnikov, bol stavebný odbor blízky, obíjali sme ometky, búrali a všetci sme pomáhali, ako sme vedeli. Boli sme zaprášení, špinaví, ale veselí.

Dušou školy bol od začiatku páter Ján Lichtner. On bol hlavným organizátorom všetkých prác. Zabezpečoval, riadil, a som presvedčená, že nechýbal ani na jednej brigáde. Pod jeho citlivým vedením sa stará ošarpaná budova zmenila na krásnu farebnú školu.

Naša škola je náš dom

Nezabudnuteľné pre mňa sú najmä prvé roky fungovania školy. Otvorili sa najskôr štyri triedy - dve pre prváčikov a dve pre druhákov. Každý rok pribudli ďalšie dve triedy.

Piaristická škola bola pre nás veľkým darom, prežili sme tam veľa krásnych rokov. Bola pre nás domom. Tvorili sme veľké rodinné spoločenstvo. Stretávali sme sa každé ráno, keď sme privádzali deti do školy; poobede v kaplnke; na rodičovských združeníach, ktoré boli spojené s duchovnou obnovou.

Veľmi obľúbenou akciou boli pre nás nedeľné popoludnia „Deti detom“. Na tieto stretnutia sa tešili nielen deti, ale aj dospelí. Krásne pesničky pátra Jána, ktoré sa tam spievali, sme všetci poznali naspamäť. Nádherné roky „školského života“ boli preťkané prijímaním sviatostí. Najskôr to bol krst detí na školskej svätej omši, neskôr

prvé sväté prijímanie a birmovka. Boli to chvíle, na ktoré s láskou spomínáme.

Naši úžasní pátri boli a sú pre nás veľkým darom od Pána. Láskavý a deťmi najviac milovaný páter Ján Lichtner s jeho gitarou a pesničkami; páter Alojz, šíriaci okolo seba pokoj a dobrotu; páter Pavol, chodiaci encyklopédia, na ktorého hodiny náboženstva sa deti veľmi tešili. A samozrejme, páter Janko Hríb, ktorý ešte ako seminarista hneď zapadol do našej piaristickej rodiny. A po ňom prichádzali ďalší naši pátri.

Piaristická rodina sa rozrástla, pribúdali triedy a žiaci. Čas plynul a moje dcéry museli opustiť našu milú školičku. Pokračovali v štúdiu na iných školách, v iných mestách, navštívili aj vzdialené krajiny. Kdekoľvek však boli, nestratili svoju vieru. Tá je v nich dobre zakorenená. Za to patrí veľká vďaka aj Vám, milí piaristi.

Elena Cagaňová

Sláviť jubileum nie je jednoduché

V nedeľu 19. februára sa v rámci Kalazanského jubilejného roka v prievidzskom piaristickom kostole uskutočnila už druhá svätá omša s host'om. Tentoraz ju o 9:30 odsľúžil provinciál rehole piaristov na Slovensku, páter Juraj Ďurnek SchP.

„Sláviť jubileum nie je jednoduché. Boh doň vždy vloží niečo náročné, predkladá výzvu,“ povedal v kázni. V rámci svojho príhovoru priblížil veriacim to, čo sa dialo, keď Izraeliti slávil milostivý čas - prepúšťali otrokov na slobodu, vracali majetky, odpúšťali dlhy. Dávali veci do pôvodného stavu, tak, ako to bolo pri stvorení.

Boh žiada od ľudí svätosť. Sv. Jozef Kalazanský sa tiež snažil viesť svojich nasledovníkov i deti k dosahovaniu tohto ideálu. „Sú dve sily, ktoré k svätosti vedú,“ zdôraznil páter Juraj. „Prvou je láska. Ak sa do Boha bezhlavo zamilujeme, nebudeme mať problém plniť jeho prikázania. Druhou je bázeň, ktorú si mnohokrát mýlime so strachom. Ale bázeň je posvätný odstup, hlboký rešpekt.“ Páter Juraj pozvubil veriacich k rozhodnutiu prosiť

o tieto dve sily, pretože Boh je pripravený takéto prosby vypočuť.

„Nech nás jubilejný rok nenechá ľahostajných,“ vyzval páter Juraj Prievidžanov. Zároveň ich uistil o tom, že popri plnení svojej úlohy provinciála na Prievidzu nezabúda a rád sa do nej vracia.

Text: Anežka Kútiková

Foto: Štefan Kollár

Mladí medzi bezstarostnosťou a zúfalstvom

Spoločenské zmeny po roku 1989 začali iným spôsobom stvárať aj životné dráhy ľudí. Okrem iného ovplyvnili prechod z obdobia mladosti do obdobia dospelosti, ktorý sa stal menej priamočiary a u mnohých ľudí sa presunul do vyššieho veku. Vzniklo tak obdobie predĺženej spoločenskej mladosti biologicky aj legálne dospelých ľudí, ktorí namiesto toho, aby plnili úlohy dospelých, balansujú medzi bezstarostnou mladosťou a povinnosťami dospelých.

Tradičný prechod

Tak ako jestvujú určité ukazovatele, ktoré umožňujú určiť, že človek biologicky dospel, v spoločnostiach sa tiež formujú určité ukazovatele, ktoré naznačujú, že jednotlivec opustil svoje štádium mladosti a začal žiť život dospelého. Tvorí ich **päť tzv. prechodov**: ukončenie vzdelávania (prípravy na povolanie), nástup do práce (získanie finančnej nezávislosti), uzavretie manželstva, odchod z domu a založenie rodiny (narodenie dieťaťa). Tieto prechody, dnes považované za **tradičné**, prebiehali ešte nedávno v pomerne krátkom čase po sebe, v socialistickom bloku prevažne hneď v prvých rokoch po skončení školy. Situácia sa však výrazne zmenila.

Prejavy zmeny

Keď sa pozrieme na zmeny vo svetle štatistických údajov uvidíme, že v súvislosti s každým z tradičných ukazovateľov prechodu do dospelosti nastali výrazné zmeny. **Významne sa predĺžilo obdobie vzdelávania**, a to nielen predĺžením školskej dochádzky, ale hlavne veľkým zvýšením podielu študentov na vyšších stupňoch vzdelávania.

Vysoko **vzrástla nezamestnanosť mladých**, pričom napr. podľa údajov za rok 2015 tvorili najvyšší podiel medzi nezamestnanými v SR ľudia vo veku 25-34 rokov (27 %) a hneď za nimi ľudia vo vekovej kategórii 35-44 rokov (24 %).

Analýzy medzinárodných štatistických zisťovaní dokázali vo všetkých európskych krajinách kladnú súvislosť medzi výškou príjmu mladej osoby a pravdepodobnosťou jej odchodu z rodičovského domu.

Krajiny s najneskorším odchodom z domu trpia **kombináciou faktorov** ako nepriaznivý trh s bytmi a domami, vysoká nezamestnanosť a nízke mzdy. Slovensko patrí medzi krajiny, v ktorých žijú mladí u svojich rodičov najdlhšie, **dokonca aj tí zamestnaní**: napr. v roku 2015 to bolo 69,4 % mladých do 34 rokov s trvalým pracovným pomerom (v roku 2009 dokonca až 78 %). Odstaňovanie od rodičov navyše nie je lineárnym procesom a vyznačuje sa nezriedkavými návratmi. V súvislosti s odchodom z domu rodičov však zohrávajú úlohu aj kultúrne vzory týkajúce sa hlavne väzby medzi rodičmi a deťmi, a tiež spôsobu formovania manželských (často aj kohabitálnych) vzťahov.

Ďalšie **zmeny nastali v sobášnosti**: od svojho vrcholu v 60. a 70. rokoch 20. storočia, keď štatisticky vstupovali do manželstva všetci muži a ženy, sa začal zmenšovať pomer tých, ktorý vstupujú do manželstva. Pri úrovni sobášnosti v roku 2015 by podľa štatistických výpočtov 43 % mužov a 37 % žien zostalo trvalo slobodných. Výrazne narástol vek mladomanželov: v roku 2015 bol priemerný vek neviest pri prvom sobáši 28,7 rokov a mužov 31,3 rokov. (Pre porovnanie, pred rokom 1990 sa pohyboval priemer veku týchto neviest medzi 19-21 rokov a u mužov bol 22-23 rokov.) Podobne sa posunul aj priemerný vek prvoroďáčiek živonarodených detí na 27,7 rokov v roku 2015. (Porovnaj: údaje Štatistického úradu SR a Eurostatu.)

Nezodpovednosť alebo neúspech?

Ako reakcia na tento vývoj sa rýchlo objavili tri postoje. Prvé dva cielili na kultúrne

pozadie javu a (dost' zideologizované) vytvorili dokonca aj vo vede dva protistojné tábory: jeden tvrdil, že dnešní mladí ľudia sa vyhybajú zodpovednosti, druhý tvrdil, že mladí sú morálne v poriadku, len žijú v inej dobe s inými pravidlami. Oba tieto prístupy si všimali najmä sklony mladých „užívať si“ a odkladať rodinné povinnosti na neskôr. Či už odmietavo, alebo súhlasne, oba tieto prístupy brali na zreteľ iba egoistické zmeny v kultúre a riešenie tohto problému kládli do rúk mladým - jedine oni majú moc a nástroje na to, aby situáciu zmenili. Dost' dlho však ignorovali iný problém, na ktorý poukazuje tretí prístup, zdôrazňujúci materiálnu situáciu mladých (ktorú nedokážu sami ľahko zmeniť), najmä problém nezamestnanosti, nízkych príjmov a nedostupnosti, resp. ťažkej dostupnosti vlastného bývania.

Odobrujúci liberálny prístup k javu spochybnil samotný vývoj javu a jeho negatívny dopad na mnohé stránky spoločenského života. Podobne aj spôsob myslenia (dnes u nás veľmi rozšírený), **ktorý podmieňuje založenie rodiny materiálnymi podmienkami rozhodne z mnohých a dokázateľných dôvodov nie je správny. Avšak ignorovanie materiálnych ťažkostí mladých robí ich problém neriešiteľným a ich správanie často spoločensky nepochopeným.** (Stačí si predstaviť situáciu, že by 2-3 súrodenci chceli nažívať so svojimi rodinami spolu s rodičmi v ich 2-3-izbových bytoch, a to s príjmami, ktoré im neumožňujú nielen o bytoch, ale aj o hypotékach ani len snívajúc. Táto situácia nie je až taká zriedkavá, ako by sa mohlo na prvý pohľad zdať. Bývanie v podnájmoch v dnešných podmienkach - ich stav, cena, časté sťahovanie atď. - zväčša nie je priaznivé pre založenie rodiny.)

Rozmanitosť podmienok

Pri uvažovaní o probléme oneskorenej dospelosti, ktorý dnes musí riešiť celý tzv.

západný svet, treba v prvom rade brať na zreteľ rozmanitosť podmienok mladých dospelých, o ktorých hovoríme (teda s výnimkou tých, ktorí nasledujú tradičnú cestu prechodu do dospelosti, hoci aj tí majú svoje problémy, ktoré už ale spadajú pod problémy mladých rodín, o ktorých tu nehovoríme).

Hlavnú pozornosť je nutné sústrediť na oblasť kultúry (ktorá v konečnom dôsledku vplyva aj na podobu ekonomického systému, ale tiež medzigeneračne reprodukováných vzorov správania, stabilitu rodinného zázemia a osobnej zodpovednosti a disciplíny). A to od prehodnotenia vlastného správania, až po vytrvalý tlak na zodpovedných za riadenie spoločnosti a globálnej ekonomiky. Tento tlak treba zamerať najmä proti egoizmu a konzumnému spôsobu života. Tieto charakteristiky sa stali ťažiskovou súčasťou tzv. **kultúry mladých**, ktorá preferuje formovanie nezávislej a kreatívnej osobnosti s množstvom neobvyklých zážitkov pred „nudnou a ubíjajúcou“ (tak sa z jej hľadiska interpretuje) tradičnou cestou do dospelosti. Je však spravodlivé **rozlišovať medzi motiváciami mladých**, z ktorých niektorí túto kultúru bytostne vyznávajú, no iní z nej čerpajú pod tlakom okolností napriek tomu, že pôvodne chceli nasledovať tradičný vzor prechodu do dospelosti svojich rodičov a ich situácia im spôsobuje dlhodobé trápenie. V súlade so stratifikáciou spoločnosti po roku 1989 narástli nielen ekonomické, ale aj spoločenské a kultúrne rozdiely medzi obyvateľmi.

Dnešný prechod do dospelosti sa zmenil hlavne v tom, že už **nie je štandardizovaný** (jestvuje množstvo rozmanitých ciest, ktorými mladí prechádzajú do dospelosti) a **dospelosť sa stala aj na spoločenskej úrovni psychologickou kategóriou** (rozhoduje o nej pocit bytia dospelým, nie plnenie tradičných úloh dospelého).

Mária Suríková

Božie náhody na mojej ceste za svetlom

Keď mi pohľad padol na recenziu knihy Cesta Slnka v januárovom čísle nášho farského časopisu, okamžite mi bolo jasné - túto knihu si musím prečítať! Rocková hudba s kresťanským poslanstvom? Taliansko? Veď to sú predsa už celé roky veci blízke môjmu srdcu!

Príbeh o talianskej rockovej skupine podáva ako úprimné svedectvo líder kapely Francesco Lorenzi. Cesta The Sun viedla cez dno závislostí, túžby po sláve, povrchné vzťahy a hroziaci rozpad kapely až k Ježišovi, ku ktorému jej členov do-

stala viera a ochota prijať zmenu, otvoriť mu svoje srdce.

Neznáma kapela

Až do prečítania recenzie som o existencii tejto skupiny nevedela prakticky nič. Zachytila som akurát tak správu o ich koncerte v Bratislave v septembri 2016, kedy prišli na Slovensko uviesť slovenské vydanie ich knihy. No vtedy to bola pre mňa neznáma kapela. A navyše tu koncertovali deň pred mojím odchodom na zahraničnú stáž.

Tú však na tomto mieste nespomínam bezdôvodne. Išlo totiž o stáž v Taliansku, na ktorú som sa pripravovala dlhšie - i prostredníctvom hodín taliančiny. Aj keď som očakávala, že stáž bude pre mňa cennou skúsenosťou, späťne ju hodnotím ešte pozitívnejšie - ako trojmesačnú duchovnú obnovu. Prežila som v Taliansku obdobie Božej milosti po mesiacoch, ba až rokoch, keď ma pozemské, často nezmyselné starosti a zlyhania opakovane ťahali preč od Svetla.

Vďaka za túto duchovnú obnovu som po návrate domov na Vianoce v modlitbe prosila o silu udržať sa na tejto ceste... A práve tu vstupuje nový dar z neba, nečakaný poklad. Kniha Cesta Slnka. The Sun a ich piesne.

Hudba - spoločník na ceste

Len čo som prečítala knihu, bez dlhého rozmýšľania som si zaobstarala aj ich albumy. Bolo to, akoby mi uprostred januárových

hmieľ doviezli samotné talianske slnko - toľko svetla som cítila z ich hudby a textov. Kiežby ste ho pocítili aj vy! Radosť zo života a priateľstiev, túžba „byť“ ako budík“ pre tých, čo ešte spia a ignorujú nesebeckú lásku, súcitiť, nenachádzajú naplnenie vlastnej existencie alebo ho vôbec nehľadajú...

V mojom živote hudba a piesne, ktoré nesú svoje poslanstvo, vždy hrali dôležitú úlohu. Je to pre mňa spôsob, ako hlbšie prežívať svoju vieru. Ešte výstižnejšie to vyjadril Francesco Lorenzi: „*Hudba má aj tento účel - je to spoločník na ceste, kompas, vietor v plachtách*“ (zo sprievodnej knihy k CD Cuore aperto).

Byť svetlom

Presne na druhý deň po vypočítaní si ich CD (jeden z albumov sa volá Luce, teda Svetlo) som na svätej omši v evanjeliu počula: „*Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.*“ (Mt 5, 14-16).

Božie náhody („dioincidenze“, ako ich po taliansky nazýva Francesco Lorenzi). Pomocou tohto výrazu dokážem najlepšie popísať čas, kedy mi náš Pán poslal do mojej cesty dar v podobe The Sun. V tej chvíli som si jasne uvedomila i nový zmysel mojej dávnej túžby naučiť sa po taliansky. Vďaka tomu, že rozumiem textom, objavujem v hudbe The Sun stále nové a nové drahokamy. Vyvolávajú vo mne túžbu rozdávať toto svetlo, stať sa „duchom Slnka“ („Spirito del Sole“), s otvoreným srdcom svietiť ľuďom okolo seba svojím životom a svojou vierou v Krista, prelomiť to tabu o duchovne... Pretože pre nikoho nie je nikdy neskoro vykročiť po ceste Slnka.

Mária Šimurková

Otcovské rany

Recenzia knihy Juraja Sedláčka

Štrnásť skutočných príbehov o tom, ako a prečo bolia. Tak znie podtitul knihy katolíckeho kňaza, vysokoškolského pedagóga a duchovného správcu UPC v Trenčíne, Juraja Sedláčka. Tému otcovstva sa venoval už vo svojej dizertačnej práci, ktorá taktiež vyšla knižne pod názvom *Otcovstvo: Problém alebo výzva?*

Knihu *Otcovské rany* vydalo vydavateľstvo Don Bosco už v dvoch vydaniach - jedno vyšlo v roku 2015, druhé o rok neskôr. Táto skutočnosť (rovnako ako i tá, že prvý titul autora je už vypredaný) poukazuje na to, akej dôležitej téme sa Sedláček vo svojich knihách venuje. Vzťah otec - syn patrí totiž už tradične medzi najproblémovejšie rodinné vzťahy.

Sedláčková publikácia sa skladá z troch častí. Prvá z nich - **Prečo bolia otcovské rany** - obsahuje biblický pohľad na otcovstvo. Autor hovorí, že „niektoré biblické kategórie môžu byť kľúčmi k interpretácii príbehu vlastného života“, a preto i on sám ponúka najskôr „biblicko-teologicko-psychologický opis nádherného vzťahu medzi Bohom Otcom a Bohom Synom“.

Druhá časť - **Prípadové štúdie** - obsahuje príbehy štrnástich mužov, ktorí utržili od svojich otcov rany a musia sa s nimi nejakým spôsobom vyrovnáť. Rozhovory s nimi sú anonymné a dôverné, respondenti na ich zverejnenie dali autorovi svoj súhlas. Ide o reprezentatívnu vzorku problémov našich rodín súvisiacich s nedostatočne zvládnutou otcovskou rolou (alkoholizmus, gamblerstvo, neprítomnosť otca, otec - tyran, otec s nemanželským vzťahom, otec - samovrah...). V závere každého rozhovoru sa nachádza stručný sumár

autora, ktorý situáciu daných respondentov analyzuje, poukazuje na pozitíva i negatíva a naznačuje možné východisko zo „zranenosti“, spôsob, akým by rana týchto mužov mohla priniesť ovocie, stať sa „svätou“.

Tretia časť - **Kategórie a javy: Ako bolia otcovské rany?** - prináša širokú škálu dôsledkov otcovských rán. Je to „súbor vlastností, pozorovaní, prítomných dynamík a javov“. Patrí medzi ne napríklad ocenenie, nové otcovstvo, pomoc iným, otvorenosť pre nové, ale i agresivita, kritika, úzkosť, nedôvera... Každý z nich sa autor venuje vo viac či menej stručnom hodnotení.

Hoci autor v knihe nezaprie charakter vysokoškolského pedagóga (povedzme už len štruktúrovaním textu, časťami, ktoré obsahuje každá vysokoškolská práca - pred-slov, úvod, poznámky pod čiarkou, rozsiahly zoznam bibliografických odkazov...), je si vedomý toho, že má byť dostupná na čítanie i pre bežného čitateľa. A takou i je. Jej čítanie teda môže byť užitočné nielen rodičom, vychovávateľom, pedagógom či kňazom, ale i zraneným mužom, prípadne tým, ktorí sa chcú chybám vyhnúť vo vzťahu k svojim vlastným deťom.

Petra Humajová

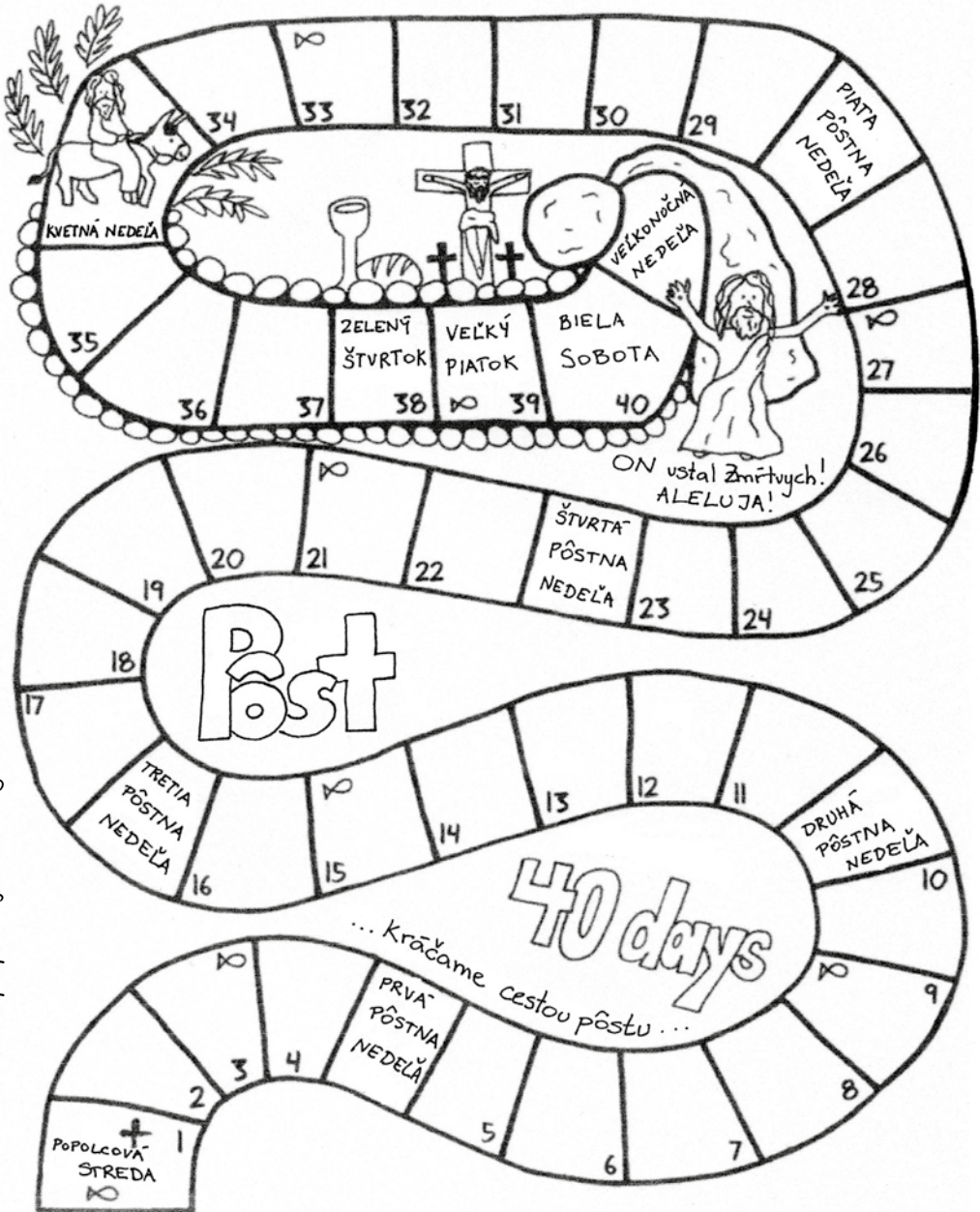

Milé deti,

začal sa nám pôst a s ním aj príprava na Veľkú Noc. Skúsme sa preto na ňu spoločne pripraviť dobrými skutkami a zriekanim sa rôznych vecí. Ak v daný deň urobíme dobrý skutok, nakreslíme si do políčka červené srdiečko, ak sa niečoho zriekneme (TV, počítača, mobilu, sladkostí...), nakreslíme si do políčka fialový krížik.

Vaša Evka

Rubriku PRE DETI pripravuje Eva Cagaňová

Vychoval desať detí

Blahoslavený Giuseppe Antonio Tovini

Viera hrala v jeho živote vždy podstatnú úlohu. Giuseppe Antonio Tovini nepremrhal dary, ktoré mu Boh do života dal. S manželkou Emiliou vychoval desať detí. No popri otcovskej role sa stíhal venovať i politickým aktivitám.

Giuseppe Antonio Tovini sa narodil 14. marca 1841 v Cividate Camuno neďaleko Brescie v Taliansku ako najstarší zo siedmich detí. Jeho rodina bola chudobná, Giuseppe však vynikal inteligenciou

a dobre sa učil. Po smrti otca ho teda v štúdiách začal podporovať jeho strýko.

Manželstvo s Emiliou

Po ukončení štúdia práva začal Giuseppe pracovať ako advokát. V tom čase zomrela i jeho matka a on sa zaviazal finančne podporovať svojich súrodencov, za ktorých cítil zodpovednosť.

Neskôr sa zamestnal ako učiteľ na mestskej škole. Školstvo mu ležalo na srdci i neskôr, keď sa po presťahovaní sa do Brescie opäť vrátil k práci advokáta. Zaľúbil sa tu do dcéry svojho zamestnávateľa Corbolaniho, s ktorou sa v roku 1875 zosobášil.

Manželstvo Giuseppeho a Emilie bolo šťastné. Boli si navzájom oporou a rástli nielen vo vzájomnej láske, ale i v láske k Bohu. Postupne sa im narodilo desať detí - jeden zo synov sa stal neskôr jezuitom a dve dcéry vstúpili do kláštora. Tovini zvykol hovoriť: „Naše deti nebudú nikdy bohaté bez viery, s vierou nebudú nikdy chudobné.“

Politická a spoločenská činnosť

Ešte pred svadbou sa Tovini stal starostom vo svojom rodnom meste Cividate Comuno. Spojenie odbornosti a kresťanského

ducha v osobe Toviniho tu prinieslo veľké ovocie. Bola zlikvidovaná zadlženosť mesta a začalo sa i so stavbou železnice. „Aby sa naše dielo podarilo,“ hovorieval Tovini, „sú potrebné tri čnosti: hlboká viera v Boha, úprimná oddanosť Cirkvi a láska ku všetkým ľuďom, najmä k nepriateľom.“ On sám sa stal členom Katolíckej akcie a neskôr vstúpil i do Tretieho rádu sv. Františka.

Jeho politická kariéra napredovala ďalej. V roku 1882 sa stal poslancom mesta Brescia za obvod Pisogne. Podarilo sa mu tu postaviť materskú školu a študentský domov v Padove. Založil katolícky denník *Il Cittadino* a niekoľko ďalších časopisov. Vytvoril takisto viaceré úverové banky.

Všetko na kolenách

Všetku svoju politickú i spoločenskú činnosť premodlil Tovini na kolenách. Napriek hlbokému kontemplatívneho životu však zostal realitom a zásady evanjelia zavádzal do každodenného života. Mnohým ľuďom svojím životom ukazoval pravdu, ktorú síce počúvali v kostole, ale neaplikovali vo svojom vlastnom živote.

Giuseppe Tovini zomrel 16. januára 1897 v Brescii. Blahorečený bol v roku 1998. Ján Pavol II. vo svojom príhovore zdôraznil, že Tovini žil v období ťažkom tak pre Taliansko, ako i pre Cirkev. „Bolo mu však jasné, že sa nedá úplne odpovedať na Božie volanie bez obetavej a nezainteresovanej angažovanosti vo verejných veciach.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: *Sol' zeme a svetlo sveta* 5; www.santiebeati.it
Foto: www.har22201.blogspot.sk

Farská kronika od 27. januára do 27. februára 2017

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Dávid Šimočko
Alex Bullo
Yasemin Parči
Sebastián Kotlár
Patrik Reisel
Lilien Marková
Marko Chrebet
Barbora Leporisová
Martin Surík
Dominik Mikula
Tamara Júlia Glesková
Karin Voskárová
Jakub Greguš
Adam Hanus
Emília Falátová

Manželstvo uzavreli:

Lukáš Palaj a Alžbeta Gúčíková
Andreas Luermann a Kristína Vozáriková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Ladislav Sýkora, 80 r.
Eva Cagaňová, 70 r.
Vladimír Vážan, 74 r.
Adam Púčík, 5 mesiacov
František Kukan, 49 r.
Rudolf Schneierer, 83 r.
Anna Briatková, 60 r.
Katarína Slezáková, 50 r.
Augusta Balážová, 64 r.
Anna Keményková, 92 r.
Ľubomír Magdolén, 64 r.
Margita Mikušová, 86 r.
Mária Hamarová, 77 r.
Peter Reindl, 94 r.
Jana Peticová, 70 r.
Anastázia Chudá, 84 r.
Štefánia Mäsiarová, 83 r.
Želmíra Schlossarová, 84 r.
Eva Witemanová, 74 r.
Mária Machalová, 90 r.
Ivan Kučera, 76 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Marián
Husár, Ján Jáger, Elena Blašková,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Mária Suríková,
Zuzana Škrinárová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Mária Melicherčíková
str. 3 - Pavel Melicherčík
str. 2, 31 - Štefan Kollár
str. 32 - Ivan Šimkovič

Tlač: PATRIA I., spol. s r. o.
Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Na maškarnom plese, 5. február 2017, Kultúrny dom v Necpaloch

Na maškarnom plese, 12. február 2017, Piaristická škola F. Hanáka

